

HLAVNÍ MĚSTO PRAHA
MAGISTRÁT HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY
ODBOR OCHRANY PROSTŘEDÍ

45008

410

7

08

MIZPP00GM2H8

Ministerstvo životního prostředí
odbor posuzování vlivů na životní
prostředí a IPPC
Vršovická 65
100 10 Praha 10 - Vršovice

Váš dopis zn.
33127/ENV/08

SZn.
S-MHMP-307887/2008/1/OOP/VI

Vyřizuje/linka
Ing. Novotný/4278

Datum
16.06.2008

Věc: Vyjádření odboru ochrany prostředí Magistrátu hlavního města Prahy jako dotčeného orgánu státní správy dle § 6 odst. 6 a odst. 7 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), v platném znění (dále jen zákon), k **oznámení** připravovaného záměru

Výstavba golfového hřiště Praha - Klánovice

Odbor ochrany prostředí Magistrátu hlavního města Prahy vydává pro účely řízení dle zákona ke shora uvedené akci vyjádření dotčených orgánů:

1. Z hlediska ochrany zemědělského půdního fondu: Ing. Bednář
Bez připomínek.

2. Z hlediska lesů a lesního hospodářství: Ing. Fink

Jedná se o záměr realizace golfového areálu navrženého v naprosté většině své výměry na pozemcích určených k plnění funkcí lesa (dále jen PUPFL) v k.ú. Klánovice (Klánovický les) předložený ve třech variantách: 1, 2, 2a.

Podle oznámení záměr koresponduje s dikcí následujících dalších bodů záměrů kategorie II Přílohy č. 1 zákona č. 100/2001 Sb., ve znění zák. č. 216/2007 Sb. (záměry vyžadující zjišťovací řízení): - 10.8 Sportovní areály na ploše nad 1 ha, golfové hřiště, motokrosově, cyklokrosově a cyklotrialové areály mimo území chráněná podle zvláštních právních předpisů; - 1.1 Trvalé nebo dočasné odlesnění plochy od 5 do 25 ha.

Jak vyplývá z textu na str. 22 a 86, je pro variantu 1 předpokládáno odlesnění a zábory PUPFL v rozsahu 31,0334 ha. Pro varianty 2, 2a je uváděn celkový zábor 9,2557 ha, rozsah odlesnění a záborů PUPFL je předpokládán na ploše cca 7,5ha.

Výměry odlesnění uváděné v oznámení záměru nicméně nejsou jednotné. Opakovaně a nepřesně je u 1. varianty argumentováno výměrami podle Novákové et al. (1994) uvádějící přibližnou výměru cca 28 ha z toho 12 ha bezlesí, přestože v tab. na str. 48 je u této varianty uvedeno 0,77 ha bezlesí.

Mapové přílohy jsou nekvalitně připraveny, obrysy drah na mapách v oznámení a v přílohách se u těchto variant liší, měřítko mapových příloh neodpovídá skutečnosti, legenda není v souladu s mapou, nejsou jednoznačné hranice řešeného území. V příloze 7 mapa označená jako těžební není mapou těžební, ale obrysovou. Hranice odlesnění je uvedena pouze pro var. 2 pro menší část území (pro dráhy 4, 5, 6, 7 a západní část dráhy 3), a to na několika mapách v příloze č. 3 – „Posouzení vlivu záměru „Výstavba golfového hřiště

Praha – Klánovice" na evropsky významné lokality a ptačí oblasti podle §45i zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny, v platném znění". Hranice odlesnění zde nezahrnuje nově navrženou vodní plochu ve stávajících lesních porostech.

Podle oznámení je varianta 2a v souladu s ÚPn, ovšem hranice SO2 zakreslená v přílohách oznámení neodpovídá platnému ÚPn a v případě variant 2, 2a jsou části drah 1, 3, 4 a pravděpodobně i 2 v území určeném pro lesní porosty (LR).

Rozporuplnost, nepřesnost, chyby a chybějící popisy v mapových přílohách neumožňují dostatečně přesné posouzení dopadů stavby v území.

Pro posouzení orgánu státní správy lesů jsou zásadní možné dopady záměru na les.

V oznámení je uváděno u jamkovišť odstranění půdního profilu do hloubky 70 cm (podle příl. č. 4 do hloubky 1 m), u ostatních ploch 20-30cm. Pařezy budou v ploše jednotlivých drah klučeny – bude použita dozerová radlice nebo traktorový naviják (str. 31). Další zábory a kácení si vyžádá nová nádrž v lesním porostu, nové spojovací cesty pro návštěvníky hřiště a provozní techniku o šířce 1,5 – 2 m, inženýrské sítě (odvodnění, zavlažovací rozvody v nezámrazné hloubce a elektrické rozvody) a přesměrování stávajících turistických cest.

Dojde k zásadní změně půdního profilu (drenáže, štěrky, písek, písčité zemina).

Realizace bude znamenat značné přejezdy techniky v porostech – pro těžbu, likvidaci pařezů, významné přesuny materiálu (oběma směry) a úpravy terénu.

Oznámení neřeší nezbytné mezideponie ani rozsah a umístění zařízení staveniště.

Na str. 46 přílohy 4 je v území mezi přímými vlivy na les počítáno rovněž s vybudováním obslužných budov a zařízení, v oznámení přesto nejsou nové budovy uváděny.

Při skrývce zeminy, přejezdech techniky a úpravách ploch reálně hrozí poškozování kořenových systémů rovněž okrajových stromů sousedních porostních skupin (v mnoha případech se bude jednat o vzrostlé jedince dubu letního ve věku okolo 100 let).

Potenciálně problematické je nakládání s posečenou travní biomasou (z greenů, případně dalších ploch) (str. 91 oznámení).

Oznámení je rozporuplné pokud jde o bilanci zemin:

- str 31: „Bilance zemních hmot bude vyrovnaná, veškerý materiál bude použit v rámci areálu a nový nebude dovážěn.“; -str. 87 – „Realizace záměru již není spojena se závažnějšími změnami místní topografie, poněvadž je navrhována vyrovnaná bilance zemin ...“

Ovšem podle str. 13 činí předpokládané množství odebrané zeminy 10 tis. m³, množství dodané zeminy bude cca 17,7 tis. m³. Na str. 35 a 37 je uváděn dovoz 7579 m³ štěrku, písků a písčité zeminy. Na str. 87 je uvedeno: „Výraznější úpravy lze s ohledem na rozsah cvičné louky očekávat v prostoru SZ od areálu golfového klubu, kde bude nutno částečně vyrovnat niveletu terénu ve střední části zájmového území pro cvičnou louku...“

Přes tyto informace je dále v textu na str. 112 uváděno: „Vyrovnaná bilance zemních prací a minimální nároky na terénní úpravy ve spojení s tím, že je požadováno jen minimálně klučit pařezy v rámci odlesnění, neznamená nevratné změny půdního povrchu, poněvadž nedochází na území PR ke zpevňování rostlého terénu nebo omezení infiltrace do půdy.“ A to přesto, že bilance zemin nebude vyrovnaná, pařezy budou odstraněny a záměr vyžaduje i výraznější terénní úpravy.

Oznámení je rozporuplné i pokud jde o zázemí navrženého golfového areálu. Na str. 15 oznámení se uvádí: U klubovny je stávající parkovací plocha s kapacitou 70 parkovacích míst, přičemž pro 9-ti jamkové hřiště je potřeba 54 parkovacích míst (z toho 5% pro invalidy). Ovšem na str. 35-36 je pro varianty 2,2a uvedena potřeba 64 park. stání a na str. 9 přílohy č. 4: „U klubovny je navržena úprava povrchu stávajících parkovacích ploch s kapacitou 58 parkovacích míst ...“ Varianta 1 dle str. 35-36 vyžaduje 108 park. stání. Oznámení neřeší, kde mají být další parkovací stání umístěna.

Upozorňujeme na nepřesné a velmi často opakované zdůrazňované tvrzení o odstranění „pouze“ sekundárního lesního porostu či lesního porostu na sekundárně zalesněných plochách drah prvorepublikového hřiště. Na základě oznámení a mapových příloh je ovšem zřejmé, že i přímé negativní zásahy odlesněním se striktně netýkají pouze bývalých ploch hřiště (a to u všech navrhovaných variant), ale podle doložených podkladů v oznámení

zasahuje hřiště i do dalších lesních porostů, za druhé, striktně vzato, jiný než sekundární les nalézt v celé České republice nelze.

Na str. 69 výše zmíněné **přílohy č. 3** je uvedeno, že je plánován dle platného LHP v deceniu 2002-2011 rozsah těžby vzrostlých dubů v objemu 139 m³, a v této souvislosti je vyvozováno, že nelze vyloučit významný negativní vliv uvedené těžby na předmět ochrany EVL Blatov a Xaverovský háj.

Jedná se o součet těžeb ve dvou porostních skupinách 35C11 a 36E10, jejichž celková výměra je 11,57 ha. V lesní hospodářské knize je u obou skupin uvedeno „Patrné tracheomýkózní onemocnění DB. Navržen jednotlivý výběr (5% ze zásoby).“

Těžbu uvedenou v LHK je nutné posuzovat v daném kontextu, což zde autor nečiní a vyvozuje tak závěry, které se následně rozcházejí s realitou. Plán předpokládal v těchto sousedních porostech, které by neměly být dle oznámení záměrem přímo dotčeny, z důvodu jejich špatného stavu zdravotního stavu jednotlivý výběr nejvíce napadených jedinců (do 5%) v průběhu deseti let. Tato těžba nemusí být provedena, naopak musí vlastník počítat s rezervou neboť celková výše těžeb stanovená v LHP je podle lesního zákona závazným a nepřekročitelným ukazatelem lesního hospodářského plánu, přičemž zde mají podle lesního zákona přednost těžby výchovné a nahodilé. Za období platnosti předchozího LHP představovaly nahodilé těžby 58% celkových těžeb.

Lze zcela jednoznačně konstatovat, že v případě vhodného lesnického hospodaření nemohou mít uváděné těžby, i pokud by byly provedeny v maximální výši, v celkovém důsledku negativní vliv na místní lesní ekosystém. LHP byl odsouhlasen příslušnými orgány ochrany přírody.

Pouze pro srovnání těžba, která má znamenat trvalé odlesnění, uvedená pro realizaci golfového hřiště v menším měřítku variant 2 a 2a činí na menší ploše (7,5 ha) 2100 m³. Celkové důsledky výstavby a provozu golfového hřiště budou ovšem znamenat daleko významnější negativní působení než pouhá vyčíslená plocha odlesnění.

Především je ovšem nutné uvést, že autor porovnává neporovnatelné, a to i pokud jde o lokalizaci záměru. Staví proti sobě uvedenou těžbu (dle LHP), která, bude-li provedena, pak na plochách, které by navrhovaným záměrem téměř neměly být přímo dotčeny a s výjimkou převážně negativního působení na tyto sousední porosty by neměla mít realizace záměru golfového hřiště na hospodaření zde vliv. Výše uváděnou těžbu tak bude možné provádět bez ohledu na nepoměřitelně razantnější zásahy pro realizaci a údržbu hřiště v sousedních porostech a nemůže se tedy dle našeho názoru jednat o nulovou variantu.

Závěrem autor této přílohy shrnuje, že z hlediska díkce § 45h,i lze považovat nulovou variantu a aktivní varianty č. 2, 2a za srovnatelné vzhledem k tomu, že neznamenají významně negativní vliv na předměty ochrany a celistvost EVL Blatov a Xaverovský háj.

Vzhledem k tomu, že autor vycházel z chybně nastavené premisy, nelze tento závěr akceptovat.

Oznámení především v **příloze č. 4** – „Biologické hodnocení záměru výstavby golfového hřiště Praha-Klánovice“ silně kritizuje současné lesní hospodaření a zdůrazňuje orientaci na produkci dřeva. Lesnické hospodaření je záležitost velice dlouhodobá a mnohanásobně překračující jiné krátkodobé záměry. Současné obmýti se v ČR pohybuje v průměru kolem 116 let. V posledních letech silně vzrůstá důraz na mimoprodukční funkce lesa, svědčí o tom mj. i současná kategorizace lesů v Praze do lesů zvláštního určení podle § 8 odst.2 písm. c) lesního zákona jako lesy příměstské a další lesy se zvýšenou rekreační funkcí. Rekreační funkce lesa je zde preferována a podporována. Záměr rovněž zasahuje do lesů zařazených v kategorii zvláštního určení - lesy v prvních zónách chráněných krajinných oblastí a lesy v přírodních rezervacích a přírodních památkách podle § 8 odst.2 písm.a) lesního zákona.

Rovněž kritizovaný a již dlouhodobý ústup řady světlomilných druhů vegetace byl způsoben především převodem z pařezového způsobu hospodaření na les vysokokmenný. Zastavit tento ústup lze pouze změnou ve způsobu hospodaření v lese.

Argumentace nevhodnou druhovou skladbou je naprosto absurdní nejen proto, že ji lze změnit. Trvalé odstranění lesních porostů a jejich nahrazením za téměř sterilní, velmi intenzivně udržované plochy s prakticky nulovou biodiverzitou, kvůli realizaci záměru, který

Ize umístit mimo les, rozhodně není vhodnou změnou lesa. Zlikvidovány a trvale negativně ovlivňovány přitom mají být nejenom porosty s nižší ekologickou hodnotou, ale i porosty velmi cenné. Je samozřejmé, že prosvětlením budou podpořeny světlomilné druhy a pokud zde bude významný zájem ochrany přírody, toto zde lze provést mnohonásobně šetrněji a účelněji a především bez negativních důsledků souvisejících s realizací golfového hřiště.

S argumentací v biologickém hodnocení (převzata i do oznámení) nelze souhlasit ani v dalším bodě (str. 46): „Pokud nahlédneme ještě hlouběji do historie, dle historických pramenů byla oblast dnešních Klánovických lesů významně odlesněná a lesní prostředí je novodobým fenoménem v řádu stovek let (od konce 30tileté války, tj. 1648). Důsledkem je výskyt druhů s vazbou na luční biotopy, vřesoviště, otevřené mokřady a naopak absence některých typicky lesních skupin (např. někteří brouci). Potenciál pro obnovu populací druhů s vazbou na bezlesí se tedy, v souvislosti s obnovou golfového hřiště, částečně nabízí.“ Autor opomněl dodat, že odlesněno bylo v minulém tisíciletí opakovaně prakticky celé území naší současné republiky, včetně hraničních hor. Tvzení, že lesní prostředí je novodobým fenoménem, silně opomíjí historii našeho území, které bylo s výjimkou glaciálů a novodobým vlivem člověka vždy téměř celé zalesněno. Les zde představuje klimaxové stadium. Lze rovněž prakticky s jistotou konstatovat, že na golfovém hřišti, kde bude striktně bráněno sukcesi, nedojde k žádnému obnovení autochtonních populací.

Biologické hodnocení argumentuje plánovanou těžbou v LHP a uvádí na str. 63: „Z biologického hlediska je nejproblematictější momentem LHP plánovaná těžba v nejstarších a tedy nejvzácnějších částech území. V případě porostů se stromy staršími 100 let se bude jednat o smýcení 8,78 ha lesa (stromy nad 100 let v objemu: dub 334 m³, borovice: 278 m³, jasan 3 m³, bříza 2 m³). Těžby jsou plánovány v celém prostoru Klánovického lesa. V areálu plánovaného golfového hřiště je plánovaná těžba v objemu více než 7 tis. m³ (z biologicky nejatraktivnějších dřevin se jedná o: dub v objemu 703 m³, bříza 530 m³, lípa 35 m³ osika 7 m³, olše 1 m³).“

Není zde však uvedeno, jak k těmto údajům zpracovatel došel. Je ovšem zjevné, že je opět, jak již bylo uvedeno výše, porovnáváno neporovnatelné. Zarážející je údaj o plánované těžbě 7 tis. m³ v areálu plánovaného golfového hřiště. Oznámení uvádí, že v případě úplného odlesnění na této ploše má být vytěženo 2100 m³. V LHP zde těžby podobného rozsahu nebyly plánovány a toto číslo je v daném kontextu zcela mimo realitu.

Rovněž vlastní oznámení převzalo tyto nereálné údaje o nulové variantě a doplnilo další zcela nereálný údaj o těžbě 4200 m³: „Při porovnání s údaji těžby dle LHP 2002 – 2011 (nulová varianta), kdy je navrhováno v dotčených porostech odtěžit cca 4200 m³ i ve starších porostech (celkem z toho 21,95% dubu, 38,16% borovice, 13,9% břízy, 12,37% smrku, 5,39% dubu červeného, 5,46 % modřínu, ostatní dřeviny do 1% etátu).“

Autoři při svém srovnávání také vůbec nerozlišují zásadní rozdíly mezi těžbou výchovnou, obnovní a nahodilou, podotýkáme, že těžby mají v lesním hospodářském plánování mj. značný zdravotní význam, z důvodů jejich důležitosti je dokonce minimální plošný rozsah výchovných zásahů v porostech do 40 let věku pro státní lesy a lesy ve vlastnictví obcí dán lesním zákonem jako závazné ustanovení. Navrhované odlesnění (s dalšími negativními zásahy) by nebylo možné z principiálních důvodů porovnávat dokonce ani s těžbou holosečnou obnovní, po které již z významu tohoto názvu následuje obnova porostu. Pro lesní hospodaření je základním principem již několik set let trvalá vyrovnanost.

To co je uvedeno jako varianta nulová však nemůže být v tomto kontextu variantou k návrhu. Hospodaření na sousedních plochách (pokud jde o výše těžeb) nebude prakticky vůbec ovlivněno navrhovanou mimořádnou těžbou pro realizaci golfového areálu.

Konečnými závěry Biologického hodnocení, které vycházejí z tohoto nereálného porovnání, jsou tedy v plném rozsahu nepoužitelné.

Textová část **Přílohy č. 7 Lesy** - „Posouzení rizik ohrožení lesních porostů odtěžením ploch pro golfové dráhy“ neposuzuje celkové možné vlivy záměru, ale zabývá se pouze aspekty spojenými s odtěžením ploch, navíc podle doložených map opomíjí zásahy do porostů pro většinu odpališť a i v zásazích pro dráhy jsou vynechány v mnoha případech zasažené porostní skupiny. V odkazovaných přiložených mapách – „Ohrožení lesních porostů

zamokřením – varianta 2" a „Těžební mapa – varianta 2, 2a“ se zákresy drah vzájemně liší, a nejsou zde veškeré zábory lesních porostů – především téměř ve všech případech nejsou zakreslena odpaliště a rovněž tak plně neodpovídají ani zákresům nazvaným „ÚZEMNÍ ROZHODNUTÍ“. Další nepřesnosti mapových příloh byly popsány již výše. Vzhledem k těmto nepřesným a rozporným mapovým přílohám se není možné přesněji vyjádřit k uváděným závěrům. Posuzovány jsou zde varianty pouze 2 a 2a, k předkládané variantě 1 podrobnější posouzení zcela chybí.

Pokud jde o snížení statické stability porostů vůči větrům, je u drah 1, 2, 3, 4, 5, 7 a u var. 2a dráhy 6 uváděno riziko ohrožení sousedních porostů jako nízké, u var. 2 dráhy 6 je v příloze 7 LES uvedeno: „... odlesněná plocha může působit i jako tryska pro zesílení účinků nárazových západních větrů a částečně tak ohrozit lesní porosty ve východním směru.“

V oznámení, kde je tato kapitola téměř celá citována, je přesto uvedeno, že ohrožení okolních porostů větrem po odtěžení dráhy je nízké.

U drah 8 a 9 není v příloze „7 Les“ ohrožení větrem hodnoceno, V oznámení, které se odvolává na tuto přílohu, je přesto uvedeno nízké ohrožení, ačkoliv zejména u dráhy č. 9 je ohrožení okolních porostů evidentně vyšší.

U cvičné louky je uvedeno: „Odkácením lesních porostů (2,2 ha) se sníží drsnost povrchu a zejména vzdálenější lesní porosty na pravém břehu vodoteče ve směru SZ budou vystaveny značnému riziku ohrožení větrem.“ Oznámení citující tuto přílohu zde uvádí k ohrožení větrem pouze následující: „Varianta 2 je situována ve směru delší stranou S-J tak, aby S část nezasahovala do ochranného pásma inundačního území vodoteče a ochranného pásma z hlediska bioty. Takto jsou vytvořeny podmínky relativně eliminující ohrožení lesních porostů větrem ve směru Z – V.“

Přestože u zásahů do porostů pro jednotlivé dráhy je autorem odborné přílohy ohrožení okolních porostů, je-li uvedeno, stanoveno jako nízké až značné, autor oznámení přímo odkazující a citující tento zdroj „Macků (2008)“ bez zdůvodnění a především bez upozornění na tyto přímé rozpory uvádí na str.104: „V daném kontextu lze konstatovat, že záměr odlesnění pro dráhy golfu nepředstavuje za normálních klimatických poměrů ohrožení statické stability lesa.“

Orgán státní správy lesů považuje výše uvedené rozpory mezi oznámením a citovanou přílohou za významné.

Lze zcela jednoznačně konstatovat, že navrhovaný záměr bude znamenat ohrožení sousedních lesních porostů větrem a to i za normálních klimatických poměrů. K výše uvedenému je nutné vzít v úvahu rovněž mělčeji kořenící stromy takto adaptované na vysokou hladinu podzemní vody a rovněž obecně známý vzrůstající výskyt klimatických extrémů.

U naprosté většiny ze zasažených a sousedních porostů je zřejmé ohrožení porostů zvýšením hladiny podzemní vody. Po odtěžení lesních porostů dojde ke zvýšení hladiny povrchové vody a plošnému zamokření odtěžených lokalit vlivem ztráty desukční funkce porostů. Navržené golfové hřiště proto bude vyžadovat odvodnění. Odvodňovací systémy budou zapotřebí dva. První bude systém úžlabí a vtoků pro zachycení povrchové vody proudící po drahách (fairways) v době přívalových srážek. Druhý bude vsakovací systém zhotovený z perforovaného potrubí obsypaného kamenivem, jež bude použit ke snížení hladiny spodní vody v půdě. Oba systémy budou vyústěny do stávajících vodotečí (např. str. 6 přílohy 4).

V závěru oznámení je uvedeno: „Z hlediska vlivů na vody lze konstatovat, že vyšší míra odlesnění ve variantě 1 (cca 31 ha) oproti variantě 2/2a (cca 9,25 ha) se projeví vyšší mírou plošného zvýšení hladiny podzemní vody, poněvadž po odlesnění lze předpokládat zvýšení hladiny podzemní vody a plošné zamokření odtěžených lokalit vlivem ztráty desukční funkce porostů, zejména v plochách na lesním typu V15 (cca 2 násobná výměra odlesnění na tomto typu u varianty 1 oproti variantám 2/2a). Odlesnění tedy povede ke snížení transpirace (výparu) porostu, přičemž zatravněná luční plocha má naopak nižší koeficient retence vody než lesní porost. Tím může dojít k mírnému zvýšení podílu povrchového odtoku srážkových vod ze zájmového území ve variantě 1 oproti variantě 2, dynamika oběhu podzemní vody

s ohledem na podíl odlesnění vůči výměře lesa však v rámci řešeného území nepřesáhne přirozenou amplitudu v závislosti na aktuálních klimatických poměrech během roku. Změny jsou srovnatelné po odlesnění v rámci úmyslných těžeb dle LHP na srovnatelných plochách do doby, než se obnovený porost na zalesněných plochách holin obnoví do plného zápoje."

Výše uvedené tvrzení o srovnatelnosti změn však neodpovídá realitě.

Pouze velmi stručně, neboť neexistence takto nastavené premisy nulové varianty již je zdůvodněna výše: 1) LHP na daných plochách v žádném případě neumožňuje mýtní úmyslné těžby srovnatelného rozsahu; 2) Těžby výchovné ani těžby mýtní úmyslné realizované např. jednotlivým výběrem nebudou mít tento vliv; 3) Ani pokud by body 1) a 2) neplatily a byly zde plánovány srovnatelné holosečné mýtní úmyslné těžby, nebylo by možné z principu hovořit o srovnatelnosti, vzhledem k následnému obnovení zápoje nových porostů i po těžbách mýtních úmyslných na rozdíl od navrhovaného trvalého odlesnění.

S naprosto stejnou logikou by bylo možné srovnávat navrhované odlesnění s nic neříkající výší těžeb v lesích bez náležitého kontextu např. v celé Praze. Těžby podle LHP (např. zde uváděné) mají na rozdíl od zde navrhovaného odlesnění vždy naprosto odlišný význam a působení (viz. výše uvedené těžby výchovné, nahodilé a mnoho citlivých způsobů těžeb mýtních), v LHP se jedná o maximální možnou výši, které nemusí být dosaženo, nejsou takto časově a prostorově koncentrované, nikdy neznamenají trvalé odlesnění se svými negativními důsledky, ale je zde povinnost vlastníka do 2 let zalesnit a lesní porosty zajistit do 7 let od vzniku holiny, a především nemají souvislost s navrhovaným záměrem, neboť se jedná o jiné porosty o naprosto jiných výměrách, ve kterých bude i nadále hospodařeno podle platného LHP.

K danému aspektu lze konstatovat, že hydrologické poměry lokality budou ovlivněny (str. 82, 83 oznámení), dojde ke zvýšení hladiny podzemní vody a plošnému zamokření odtěžených lokalit vlivem ztráty desukční funkce porostů, urychlení odtoku srážek a zvýšení celkového odtoku. Snaha o srovnávání se zde neexistující tzv. nulovou variantou nevede k přesvědčivým závěrům.

Údržba ploch golfového hřiště, zejména odpaliště, jamkoviště, ale i vlastní dráhy vyžaduje aplikaci relativně extrémních množství hnojiv. Jejich používání bude mít, přes uváděné informace o granulovaných hnojivech s řízeným uvolňováním v čase, dlouhodobý negativní vliv na půdní profil a i relativně nízká (vztaženo ovšem k vysokým aplikovaným dávkám) množství živin trvale unikajících do okolí zde mohou znamenat ovlivnění sousedních převážně oligotrofních lesních ekosystémů.

V Biologickém hodnocení je obecně uváděno (str. 48), že vyplavování živin (NPK) do prostředí bude nízké a víceméně rovnoměrné, dle našeho názoru však nebere oznamovatel dostatečně v potaz, že se zde jedná o převážně oligotrofní prostředí a význam slova „nízké“ je velmi relativní, zde se nejedná o porovnání např. s intenzivním hnojením v zemědělství, ale v tomto prostředí o zcela nový a významný zdroj trvalého uvolňování živin a dalších chemických látek. Vyplavování aplikovaných látek do lesního ekosystému bude urychlováno navrženými odvodňovacími systémy, zejména za přívalem srážek. U drah 3 a 9 dokonce hrozí přímý kontakt greenů a drah s povrchovými vodami, je zde tedy značné riziko splachů i do povrchových vod.

Zcela se vyhnout používání pesticidů na golfovém hřišti je prakticky nemožné a to již z důvodů silných interakcí s jeho okolím. Podle Prof. Josefa Ruska, DrSc., Ústav půdní biologie AVČR má řada herbicidů daleko obecnější toxický efekt, než se předpokládalo. To znamená, že nepůsobí jenom na rostliny, ale i na povrchu půdy, na rostlinstvu žijící živočichy a na všechny půdní organizmy. Ten účinek je mnohostranný a multifunkcionální.

Zejména ve fázi výstavby, ale rovněž během provozu, vzniká dále riziko úniku ropných látek ze stavebních a obslužných mechanismů.

Podle oznámení (str. 85) je v rámci provozu možné očekávat vlivy z působení hnojiv a z působení herbicidních přípravků.

Bude tedy docházet k odtékání na hřišti používaných chemických látek a živin, mj. nitrátů do lesa a bude se jednat o novou a stálou zátěž tohoto významného lesního ekosystému.

Přes výše uvedené nebylo hodnocení eventuelního ovlivnění kvality podzemních vod vlivem aplikace hnojiv a případných ochranných prostředků detailně provedeno. Podrobné posouzení všech těchto negativních aspektů orgán státní správy lesů postrádá.

Při hodnocení záměru je rovněž nezbytné vzít v úvahu, že výstavba a provoz hřiště bude negativně působit na rezistenci i resilienci lesního ekosystému. Schopnost lesního ekosystému odolávat a přizpůsobovat se zásahům a zátěži souvisí i s jeho věkem. Navrhovanými silnými disturbancemi a trvalým stresem tak budou nejvíce ohroženy zejména starší porosty adaptované na současný stav, především hydrologický režim, jejichž vitalita je nižší vlivem současné antropogenní zátěže.

S ohledem na výše uvedené připomínky považujeme podrobné posouzení záměru (zpracování dokumentace) za účelné.

3. Z hlediska nakládání s odpady: Ing. Macura

V kapitole B.III.3 Odpady na str. 34 oznámení v tabulce odpadů „Provoz“ je nepřesně označen odpad Kovové obaly znečištěné škodlivinami jako 150104. Dle platného katalogu odpadů mají Kovové obaly obsahující nebezpečnou výplňovou hmotu (např. azbest) včetně prázdných takových nádob přiřazeno katalogové číslo 150111.

Z hlediska zájmů chráněných zákonem o odpadech nepožadujeme další pokračování v procesu EIA.

4. Z hlediska ochrany ovzduší: Ing. Novák

Předmětem předloženého oznámení je záměr obnovy bývalého golfového hřiště. V roce 1994 proběhlo první vyhodnocení vlivů záměru na životní prostředí. V tomto záměru bylo posuzováno hřiště o 18 jamkách, které bylo předmětem prvorepublikového návrhu (dokončeno bylo pouze 15 jamek). Vzhledem k tomu, že po ukončení prvního procesu EIA začaly platit nové aspekty v ochraně přírody, je záměr obnovy hřiště opět posuzován v novém procesu EIA.

Předmětem současného posuzování je variantní záměr obnovy golfového hřiště, již jednou navržená a posouzená varianta 1 – hřiště o 18 jamkách a varianta 2 (2a) - hřiště o 9 jamkách. Varianta 2a se od varianty 2 liší pouze jiným umístěním dráhy č. 6. Novým prvkem posuzovaného záměru je cvičná louka. U golfového hřiště o 18 jamkách by mělo dojít k odlesnění cca 31 ha lesních ploch, u hřiště o 9 jamkách k odlesnění 9,25 ha.

Centrem celého golfového areálu je funkční klubový dům, který prochází rekonstrukcí a není předmětem tohoto posuzování. Oba rozsahy hřišť ve svém návrhu maximálně využívají původních jamek a hloubených překážek.

Z hlediska vyvolaných úprav území navrhovaný záměr zahrnuje terénní a parkové úpravy, výstavbu a úpravu jednotlivých drah, překážek a valů, výstavby odvodnění, pěšin a úpravy parkovacích ploch. Součástí návrhu jsou také úpravy vodotečí.

Práce při obnově areálu by měly probíhat po dobu 4 – 5 měsíců, z toho kácení stromů max. 2 měsíce, modelování terénu 1 měsíc, práce na povrchu trati 1 měsíc a následné ozelenění. Dopravní napojení golfového hřiště směřující do prostoru klubového domu bude vedeno jednosměrnými komunikacemi v obytné zástavbě rodinnými domky, napojené na páteřní ulici Slavětínskou.

Doprava v klidu má být řešena v souladu s vyhláškou č. 26/1999 Sb. HMP pro první variantu 108 parkovacími místy, pro druhou variantu 54 místy. U klubového domu lze umístit max. 64 míst, ostatní místa bude nutné umístit na novou plochu v prodloužení ulice Axmanovy.

Modelovými výpočty byl zjišťován vliv výstavby a provozu golfového areálu na ovzduší u nedaleké obytné zástavby pro obě posuzované varianty.

U varianty 1 by měla těžba dřeva probíhat po dobu 60 dní (vždy v zimních měsících), odvoz 6 nákladními auty za jeden pracovní den. U varianty 2 těžební práce budou probíhat cca 40 dní, odvoz 4 automobily za jeden den.

Doprava materiálu u varianty 1 by měla probíhat více než 50 dní, denně cca 14 nákladními automobily, u varianty 2 méně než 50 dní rovněž cca 14 nákladními auty za jeden den.

Návštěvnícká doprava pro variantu 1 se očekává v rozsahu 324 osobních aut za jeden den, pro variantu 2 - 192 aut/den.

Během vlastní výstavby areálu (kácení, odvětvování, odstraňování pařezů) by měly dosahovat přírůstky hodinových koncentrací oxidu dusičitého (NO_2) na fasádách nejbližších domů max. $25 \mu\text{g}/\text{m}^3$, přírůstky denních koncentrací tuhých látek – PM_{10} budou na fasádách domů max. $2 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

Při odvozu dřeva na jednosměrně pojižděných komunikacích bude ve vzdálenosti 10 m od osy komunikace docházet u varianty 1 k nárůstu krátkodobých koncentrací NO_2 ve výši $0,18 \mu\text{g}/\text{m}^3$ a krátkodobých koncentrací PM_{10} ve výši $0,11 \mu\text{g}/\text{m}^3$. U varianty 2 bude docházet k nárůstu krátkodobých koncentrací NO_2 ve výši $0,11$ a krátkodobých koncentrací PM_{10} ve výši $0,06 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

Při dovozu stavebního materiálu bude na těchto komunikacích ve vzdálenosti 10 m od osy komunikace docházet přibližně ke dvojnásobným přírůstkům koncentrací sledovaných škodlivin.

Při osobní dopravě návštěvníků bude na těchto komunikacích ve vzdálenosti 10 m od jejich osy docházet ve variantě 1 k nárůstu krátkodobých koncentrací NO_2 ve výši $0,25 \mu\text{g}/\text{m}^3$ a krátkodobých koncentrací PM_{10} ve výši několika tisíců mikrogramů. U varianty 2 bude docházet k nárůstu krátkodobých koncentrací NO_2 ve výši $0,15 \mu\text{g}/\text{m}^3$ a krátkodobých koncentrací PM_{10} rovněž ve výši tisíců mikrogramů.

Podle modelových výpočtů ATEM v uvedené lokalitě pro rok 2006 dosahovaly průměrné roční koncentrace NO_2 hodnot kolem $15 \mu\text{g}/\text{m}^3$, krátkodobé koncentrace NO_2 dosahovaly hodnot v rozpětí $45 - 47 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Průměrné roční koncentrace polévatého prachu frakce PM_{10} dosahovaly ve sledovaném území hodnot $15 - 20 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Jak vyplývá z provedených výpočtů, během výstavby ani během provozu by nemělo ani u jedné z variant docházet k překračování imisních limitů sledovaných veličin ve stanovených referenčních bodech.

Z hlediska ochrany ovzduší je návrh obnovy golfového hřiště o uvedených parametrech v obou variantách přijatelný. Provedené hodnocení vlivu výstavby a provozu golfového hřiště na kvalitu ovzduší považuje orgán ochrany ovzduší za dostatečné, nemá k němu žádné připomínky a nepožaduje pokračování v dalších stupních procesu EIA. Na základě zjištěných hodnot imisního přetížení u sledovaných škodlivin dáváme přednost šetrnější variantě 2 (2a).

5. Z hlediska ochrany přírody a krajiny: Ing. Bednář

Předložené oznámení řeší záměr výstavby golfového hřiště v lokalitě Praha – Klánovice, v západní části lesního komplexu Klánovického lesa. Záměr výstavby golfového hřiště je předložen ve variantním řešení.

Varianta 1 - 18 jamkového hřiště, dle projektu Pilát K., 1994. Výměra 18-ti hracích drah (jamek) představuje dle Novákové a kol. (1994) přibližnou výměru cca 28 ha. Z této plochy bylo v roce 1994 cca 12 ha charakterizováno jako bezlesí, další odlesnění se předpokládalo na ploše cca 16 ha. Po realizaci navrženého záměru podle této varianty by byly bezlesými travnatými plochami odpaliště, trasy odpalu, dráhy, jamkoviště, hloubené překážky a cvičná plocha s celkovou plochou cca 28 ha (Nováková a kol. 1994). Podle upřesněných podkladů ale na základě aktualizovaného planimetrování činí výměra jamek č. 1 – 18 (včetně bunkrů) 28,7641 ha a výměra cvičné louky (Driving range) 2,2873 ha, výměra všech hracích ploch ve variantě 1 tedy celkem činí 31,0334 ha (viz strana 11 oznámení).

Varianta 9ti jamkového hřiště (varianta 2), svou prostorovou orientací golfových drah vychází z polohy historických drah prvorepublikového hřiště tak, aby nebylo zasahováno do prostorů lesních porostů mimo zalesněné plochy původních jamek. Pouze jamka č. 9 z důvodu, že závěrečný par a jamkoviště původní jamky č. 9 je zaplavena posledním biologickým rybníkem mezitím vybudované ČOV Klánovice (1995), je vychýlena severněji do převážně borového porostu, křížuje Blatovský potok, pokračuje v místě historické dráhy č. 18 (v současné době sloužící jako tréninková plocha u klubového domu s restaurací sloužící jako provozní zázemí). Nově pak je oproti původnímu prvorepublikovému hřišti navrhována cvičná louka (Driving range) s tím, že většinou koresponduje s plochou cvičné louky Pilátova projektu, ale na rozdíl od ní fyzicky nezasahuje do podmačené části nivy Blatovského potoka na severu a pravobřežních porostů v této nivě.

Varianta 2a se od varianty 2 odlišuje umístěním dráhy č.6 z důvodu souladu s Územním plánem sídelního útvaru hl.m. Prahy. Výměra 9-ti hracích drah (jamek) včetně cvičných ploch, propojovacích pěšin a upravovaných ploch představuje výměru 9,25 ha, z toho činí plochy bez porostu cca 1,7 ha. Z této výměry činí 6,63 ha hrací dráhy (fairway, green, tee), 0,33 ha hloubené překážky písčité nebo travnaté (bunker) a 2,20 ha cvičné plochy (driving range, putting green).

Nulovou variantou je ponechání stávajícího stavu území, ve které je v prostorech lesů zvláštního určení uplatňován platný lesní hospodářský plán pro LČR, sp., LHC Újezd nad Lesy a na části zájmového území je v okolí stávajícího golfového klubu realizován provoz tréninkového golfového areálu.

Na straně 10 oznámení jsou uvedeny skutečnosti, ze kterých záměr obnovy golfového hřiště vychází. Mezi těmito podklady je mimo jiné uvedena vydaná výjimka z ochranných podmínek přírodní rezervace Klánovický les a přírodního parku Klánovice - Čihadla a územní rozhodnutí o umístění stavby golfového hřiště. Na straně 141 oznámení jsou uvedeny další podklady, na které se odkazuje jak biologické hodnocení, tak hodnocení vlivu záměru na evropsky významné lokality a ptačí oblasti (jedná se zejména o stanovisko AOPK z roku 2004). V oznámení jsou v daném výčtu opomenuty následující skutečnosti, i když oznamovateli jsou nesporně známy:

1) Územní rozhodnutí pozbylo platnosti – viz stanovisko odboru stavebního MHMP ze dne 11.11.2005, č.j. MHMP-253629/2005/OST/Vo.

2) Výjimka z ochranných podmínek přírodní rezervace Klánovický les byla zrušena rozhodnutím odboru ochrany prostředí MHMP ze dne 30.5.2007, č.j. MHMP-437641/2006/OOP-V-1100/R-76/07/Pra.

3) Stanovisko AOPK, středisko Praha, č.j. 000881/PHA/2007 ze dne 24.8.2007 ke změně územního plánu Z 1733/07, která se týká funkčního využití ploch Klánovického lesa – toto stanovisko hodnotí záměr výstavby golfového hřiště jako potenciální ohrožení přírodně cenných lokalit v Klánovickém lese.

Na straně 20 oznámení je uveden výčet nezbytných navazujících rozhodnutí. Poznamenáváme, že výčet není úplný. Záměr vyžaduje také udělení souhlasu dle ustanovení § 4 odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění (dále jen zákon), k odlesnění nad 0,5 ha a souhlas dle ustanovení § 44 odst. 3 zákona - souhlas z hlediska bližších ochranných podmínek přírodní rezervace.

Dále upozorňujeme, že OOP MHMP zahájil kroky vedoucí k vyhlášení zvláště chráněného území, a to přírodní památky „Prameniště Blatovského potoka“, která se nachází severně od stávající klubovny golfového klubu na soutoku Blatovského potoka s jeho pravostranným přítokem od hájovny Nové Dvory. Byl zveřejněn návrh na vyhlášení tohoto území a dle ustanovení § 40 odst. 3 zákona se musí každý zdržet všech zájmů, které by negativně měnily či poškozovaly dochovaný stav přírody území navrhovaného ke zvláštní ochraně. Zpracovatelé oznámení jsou si vědomi význačnosti předmětné lokality a v oznámení na ni adekvátně reagují.

Ke kapitole - Údaje o stavu životního prostředí - Výčet nejzávažnějších environmentálních charakteristik dotčeného území (str. 39 oznámení) poznamenáváme, že v této kapitole je uvedeno: „I na území evropsky významné lokality jsou podporovány sekundární porosty kulturního lesa, vzdálené přirozené či přírodě blízké skladbě a je místy plošně zasahováno i do hodnotnějších starších porostů (naposledy i SV od hájovny Nové Dvory na území PR), což spíše vede k potlačení rozvoje předmětů ochrany obou kategorií zájmů ochrany přírody v lesních porostech a k postupnému ochuzování stanovištní a biologické rozmanitosti ve smyslu, že druhy a cenózy, vázané na prosvětlenější lesy, přechodové ekotony nebo na synuzii rozpadu dřevní hmoty, jsou na ústupu. Nelze tedy beze změny přístupu lesního hospodářství uvažovat o trvale udržitelném rozvoji lesního komplexu ve vztahu k výjimečnosti jeho některých prostorů. V daném kontextu je tedy nejvýznamnějším aspektem udržení, případně zkvalitnění parametrů stanovištní a druhové rozmanitosti spíše nastolení trendu postupné obnovy nepůvodních, stanovištně ne zcela vhodných či málodruhových

porostů z nepůvodních dřevin na porosty v druhové skladbě přírodě blízké až blízké přirozené s tím, že je vhodné prosvětlení porostů provádět především v plochách, kde převládají enklávy monokulturních porostů s dominancí borovice, modřínu případně i plošnými příměsmi smrku a řešit podporu přechodových ekotonů.

Tato tvrzení nelze akceptovat. Na území přírodní rezervace nejsou navrhovány v platném lesním hospodářském plánu (dále jen LHP) žádné porosty, které by měly povahu kulturního lesa či byly tvořeny stanovištně nepůvodními druhy dřevin. V rámci LHP je navrhována přeměna porostu ze stanovištně nepůvodních dřevin na porosty s přírodě blízkou druhovou skladbou (např. viz graf porovnávající současnou a cílovou dřevinnou skladbu, hospodářské cíle vlastníka v LHP a pod). Další faktor, který významně ovlivňuje hospodaření v přírodní rezervaci a evropsky významné lokalitě je zdravotní stav porostů. Jedná se především o tracheomykotní onemocnění dubových porostů. V současné době je tracheomykotním odumíráním dubu ohroženo cca 4740 m³ b. k. Další významný vliv na stav lesů a možnosti přirozené obnovy lesů mají zvýšené stavy zvěře. Stav porostů dokladuje i výše nahodilých těžeb v letech 1992 - 2001. Nahodilé těžby představovaly 58% celkových těžeb. Vážným problémem pražských lesů je také velká výměra přestárých porostů, tzn. nepříznivé rozložení věkových stupňů. Obdobný stav je i v lesích ve vlastnictví hl. m. Prahy, kde nahodilé těžby dosahují úrovně 50% celkových těžeb. Návrhy druhové skladby při zalesnění, obsažené v lesních hospodářských plánech, jsou optimalizovaným kompromisem mezi požadavky mechanické a ekologické stability a požadavky na plnění všech funkcí lesa, včetně funkce produkce dříví (to se samozřejmě netýká přírodní rezervace). Vzhledem k dlouhé produkční době v lesích může být významné změny druhové skladby dosaženo až po desítkách let. V tomto směru jsou opatření uváděná v této kapitole již naplňována.

Dále je nezbytné si uvědomit, že vývoj lesa a lesního hospodářství podléhá požadavkům společnosti. Dříve byl požadavek společnosti na lesy prakticky jediný, a tím byl požadavek na pokud možno trvalou a vysokou produkci dřeva. V posledních dvaceti třiceti letech se tyto požadavky dramaticky proměnily. V poslední době - jsou hlavními požadavky společnosti na les, požadavky na plnění environmentálních funkcí lesa tj. např. požadavek na rekreační funkce, vodohospodářské funkce atd. a produkce dřeva přestává být prioritní. Proto dřeviny s vysokou produkcí dřeva přestávají být pro lesní hospodářství zajímavé. Otázkou však je zda se požadavky společnosti opět v krátké době nezmění. Je třeba si uvědomit, že les roste - v průměru 115 let. - a není tedy možné zakládat porosty s ohledem na právě aktuální požadavky společnosti. Názorně lze toto pozorovat na rozšíření smrku v ČR. Lesní hospodářství prošlo několika obdobími, kdy byl smrk vysazován i na naprosto nevhodná stanoviště a obdobími, kdy byl smrk výrazně v obnově lesa omezován. Posledním - nebo možná teď už předposledním - obdobím s výrazným omezováním smrku v obnově lesa byla padesátá léta minulého století, kdy jeho podíl v umělé obnově lesa - tedy podíl smrkových sazenic, které se v lese vysazují - klesl na pouhých 27%. Je třeba připomenout, že v té době bylo celkové průměrné zastoupení smrku v porostech 59 %. Toto výrazné snížení zastoupení smrku v obnově lesa mělo za následek postupný pokles celkového zastoupení smrku v našich lesích. Zhruba o deset let později tzn. od šedesátých let však zastoupení smrku postupně v obnově lesa opět rostlo, takže pokles celkového zastoupení smrku v porostech se postupně zvolňoval. Kolem roku 1980 činil podíl zastoupení smrku v obnově lesa už opět 56 % a prakticky se vyrovnal celkovému podílu zastoupení smrku v porostech. V tomto kontextu je tedy nezbytné pohlížet na stav lesních porostů na území klánovického lesa. Klánovický les prošel obdobným vývojem. Nelze očekávat, že v krátké době dojde k obměně druhové skladby porostů. Jak bylo uvedeno výše, změna druhové skladby je dlouhodobou záležitostí v řádu desítek let (minimálně 100 let). Z tohoto důvodu je tedy také nezbytné odmítnout tvrzení uváděná na straně 42 oznámení a na straně 18 - 19 biologického hodnocení týkající se stavu a budoucího vývoje na území přírodní rezervace, potažmo v klánovickém lese. V tomto hodnocení je zpracovatelem oznámení podsouváno, že nadále bude probíhat rozsáhlá těžba jak na území přírodní rezervace, tak mimo ni a bude prováděno zalesnění s preferencí jehličnanů (smrku ztepilého, borovice lesní). Lesy tedy podle tohoto hodnocení mají být převáděny na kulturní smrčiny a bory. LHP taková opatření

ovšem nenavrhuje - viz např. hospodářské cíle vlastníka, druhová skladba zalesňovacího úkolu, porovnání současné a cílové dřevinné skladby, údaje v hospodářské knize. Je nezbytné si dále uvědomit, že údaje v LHP nebudou nikdy v takové míře podrobnosti, že by v nich byl pro každý jednotlivý porost určen hospodářský způsob (holosečný, podroštní, násečný, výběrný) či použita mechanizace. Stejně tak je nezbytné odmítnout interpretaci týkající se výše těžeb a zásahů prováděných v rámci LHP na území přírodní rezervace uváděných na straně 63 biologického hodnocení.

Zcela zavádějící je údaj o celkové výši navrhované těžby v prostoru plánovaného golfového hřiště (dle biologického hodnocení se jedná o 7000 m³). V LHP je v porostech lesa zvláštního určení a v porostech ochranných metodou induktivní stanovena a umístěna celková výše těžeb takto: těžba předmýtní ve výši 1957 m³ b. k. a těžba mýtní ve výši 5455 m³ b. k. Takto stanovená těžba je umístěna v rámci celého lesního hospodářského celku Újezd nad Lesy (tedy i mimo prostor plánovaného golfového hřiště).

Zpracovatel biologického hodnocení neuvádí, že na území přírodní rezervace je u většiny zásahu navržen jednotlivý výběr a to ve výši 5% ze zásoby či se jedná o nahodilou těžbu a nejedná se tedy holosečný způsob. V rámci obnovy porostů má být provedena obnova i v porostech s nevhodnou dřevinnou skladbou. Úbytkům nejceněnějších porostů z hlediska ochrany přírody tedy nebude docházet. Dále je nezbytné upozornit na to, že pro státní lesy a lesy ve vlastnictví obcí je závazným ustanovením též minimální plošný rozsah výchovných zásahů v porostech do 40 let věku. Z tohoto důvodu budou takové zásahy plánovány za současné právní úpravy ve všech budoucích LHP.

K posouzení vlivu záměru „Výstavba golfového hřiště Praha - Klánovice“ na evropsky významné lokality a ptačí oblasti podle § 45i zákona.

Vyhodnocení vlivu záměru z hlediska možných vlivů na evropsky významné lokality a ptačí oblasti bylo provedeno autorizovanou osobou v dostatečné podrobnosti a OOP MHMP jako orgán ochrany přírody se závěry hodnocení souhlasí. Na základě vyhodnocení předloženého záměru v souladu s §45h,i zákona lze konstatovat, že hodnocený záměr ve variantě 1 má významný negativní vliv na předměty ochrany a celistvost EVL Blatov a Xaverovský háj. Negativní vliv dle ustanovení § 45i odst. 9 zákona vylučuje realizaci záměru (resp. záměr je možné realizovat pouze v případech určených dle ustanovení § 45i odst. 9 a 10 zákona. Jedná se tedy o významný rušivý až likvidační vliv na stanoviště či populaci druhu nebo její podstatnou část; významné narušení ekologických nároků stanoviště nebo druhu, významný zásah do biotopu nebo do přirozeného vývoje druhu. Vyplývá ze zadání záměru, nelze jej eliminovat. V případě variant 2, 2a záměr nemá významný negativní vliv na předměty ochrany a celistvost EVL Blatov a Xaverovský háj (ve smyslu odst. 8 § 45i zákona se nejedná o negativní vliv). Na ostatní evropsky významné lokality a ptačí oblasti nemá záměr žádný vliv.

K posouzení vlivu záměru na krajinný ráz - k danému posouzení v oznámení nemáme zásadní připomínky. Posouzení je provedeno s dostatečnou vypovídací schopností pro jednotlivé varianty.

Vlivy na významné krajinné prvky, zvláště chráněné území

Se závěry biologického hodnocení (srovnání variant na straně 63) se neztotožňujeme. Jednoznačně nejhorší variantou z hlediska dotčení biotopů biologicky nejceněnějších druhů, vlivu na přírodní rezervaci a mokřady je varianta 1. Varianta 1 představuje nejvýznamnější zásah do cenných doubrav v západní části vymezeného areálu, do připravovaného zvláště chráněného území "Prameniště Blatovského potoka" a největší plošný zásah do lesních porostů. V případě, že by nedošlo k úpravě LHP, tak jak v podstatě předpokládá oznámení i biologické hodnocení (nikde není navrženo jak tato úprava má vypadat a zda je vůbec reálná) a byla by realizována varianta 2 (2a), lze na základě biologického hodnocení dospět k závěru, že by došlo ke kumulaci negativních vlivů na přírodní rezervaci i významný krajinný prvek les. Touto "spojenou" variantou se ovšem biologické hodnocení nezabývá (nutno tedy předpokládat, že vlastník dotčených pozemků ve spojení s investorem záměruadekvátní

opatření zrealizuje). Předložené oznámení však konkrétním způsobem neřeší eliminační opatření či opatření vedoucí ke zlepšení přírodního prostředí. Jedná se pouze o proklamace typu bude dohodnuto, bude řešeno komplexně s vlastníkem lesa, budou provedena revitalizační opatření. Není ani zřejmé jak konkrétně budou řešeny jednotlivé golfové dráhy, kde budou vysázeny a v jakém počtu dřeviny po okraji hracích ploch (viz souhrn navržených opatření v biologickém hodnocení str. 60).

6. Z hlediska myslivosti: Ing. Hruška

Navrhovaný záměr výstavby golfového hřiště je v převážné míře umisťován na honební pozemky nacházející se v honitbě Blatov. Tento záměr počítá s odlesněním velkých částí lesního porostu (varianta 2 a 2a – 7,5 ha, varianta 1 – 31,0334 ha). Klánovický les představuje největší souvislý lesní komplex na území hl.m. Prahy. Je proto hojně využíván k různým rekreačním aktivitám občanů (např. pěší turistika, cykloturistika, houbaření atd.). Těmto aktivitám se zvěř zde žijící dokázala více méně přizpůsobit. Z navrženého záměru však vyplývá, že plánovanou výstavbou by došlo ke změně přírodních podmínek v této lokalitě, respektive k zásahu do celého ekosystému. Takováto změna však může mít na zvěř zde žijící negativní vliv. Plánovaným kácením stromů, tj. prosvětlením lokality, ztratí zvěř přirozený kryt a bude nucena tuto lokalitu opustit. Přesunutím (soustředěním) většího počtu zvěře (např. spárkaté) do jiné části Klánovického lesa (stavbou nedotčené), lze zde očekávat nárůst škod způsobených touto zvěří na lesních porostech. Navíc bude zvěř více stresována, neboť bude muset - po nuceném opuštění svého teritoria - bojovat o nová území se zvěří na těchto územích stávající. To povede k již zmíněnému nárůstu škod na lesních porostech a dále k oslabení (vysílení) zvěře. Takto oslabená zvěř je pak náchylná k různým onemocněním, která mohou být příčinou jejího úhynu.

7. Z hlediska ochrany vod: Ing. Jaromír Kačer

K předloženému oznámení záměru máme následující připomínky:

Záměr je, jak je již výše uvedeno, předložen ve variantním řešení.

Navržené golfové hřiště bude vyžadovat odvodnění, protože se po odtěžení lesních porostů předpokládá zvýšení hladiny podzemní vody a plošné zamokření odtěžených lokalit. Odvodňovací systémy jsou navrženy dva: systém úžlabí a vtoků k zachycení povrchové vody proudící po fervejích v době přívalových srážek a vsakovací (drenážní) systém z perforovaného potrubí obsypaného kamenivem ke snížení hladiny spodní vody v půdě. Oba systémy budou vyústěny do stávajících vodotečí. V místech odpališť a jamkovišť je navržena plošná šterková drenáž s drenážním potrubím. Recipient drenážních vod z odpališť a jamkovišť není v oznámení uveden a neobsahují jej ani mapové přílohy. Upozorňujeme, že se jedná o plochy, které jsou v rámci celého záměru neintenzivněji hnojeny a jsou na ně co do kvality travního krytu kladeny nej přísnější požadavky. Případná aplikace herbicidů či fungicidů (oznámení uvádí, že pouze ve výjimečných případech po konzultaci s OOP MHMP) by přicházela v úvahu zejména na těchto plochách. Pro výživu travníků jsou navržena mikrogranulovaná dlouhodobě působící hnojiva, která jsou vícefázově uvolňována. Nejintenzivněji jsou hnojeny greeny cca 1x měsíčně, odpaliště a dráhy dvakrát do roka, počítá se s dávkou 20-30g/m². Hodnocení ovlivnění jakosti povrchových a podzemních vod přípravky hnojiv a případně pesticidů nebylo dle oznámení detailně provedeno s ohledem na použitá hnojiva s postupným uvolňováním dusíku. Domníváme se, že tak s ohledem na ekosystémy vázané na vodu mělo být učiněno. Dráhy č. 3 a 9 jsou v přímém kontaktu s povrchovými vodami – Blatovským potokem. Zpracovatel oznámení proto doporučuje zpřísnit aplikační postupy hnojení u ploch v přímém kontaktu s vodními plochami. Dále je doporučeno, aby v prostoru přechodu toku byly uplatněny tzv. nehratelné plochy (biozóny) podél břehové hrany z důvodu minimalizace dotčení břehové hrany sešlapy apod.

Celý záměr povede ke snížení retenční kapacity území, zejména díky rozsáhlému odlesnění (z vodohospodářského hlediska nehodnotíme fakt, zda je porost kulturní či je druhová skladba autochtonní) a realizaci drenážních systémů. Tento fakt si zpracovatel oznámení uvědomuje, když uvádí: „Vzhledem k vysoké hladině podzemní vody v území a nízké

retenční schopnosti (Žitný a kol., 2004) počítá záměr i s vybudováním malé retenční nádrže – rybníka v lokalitě bývalého Slavětického rybníka".

Ve vegetačním období se počítá s využitím pro ten účel vybudovaného závlahového systému. Jako zdroj vody pro tento závlahový systém má sloužit jednak voda z vodovodního řádu pro veřejnou potřebu a dále povrchová voda z vodní nádrže pod stávající PČOV Klánovice. Celkově je uvažováno s maximálním denním odběrem 75 m³ závlahové vody. V této souvislosti upozorňujeme, že postrádáme v kapitole „B.I.9 – Výčet navazujících rozhodnutí..." rozhodnutí o povolení k nakládání s vodami dle ust. § 8 odst. 1 písm. a) bod 1 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších změn a doplňků, dále souhlas vodoprávního úřadu k činnostem, k nimž není zapotřebí povolení dle vodního zákona, ale které mohou ovlivnit vodní poměry dle ust. § 17 vodního zákona, neboť se záměr dotýká pozemků, na nichž se nachází koryto vodního toku či na pozemcích s nimi sousedících. Dále se řešené území pravděpodobně nachází v záplavovém území Blatovského potoka, což nelze z mapových příloh jednoznačně určit – zásadní nedostatek, z mapových příloh není zcela zjevná ani hranice řešeného území. Voda odebraná z vodní nádrže bude před použitím pro závlahu předčištěna v „zařízení pro dodatečné čištění vod", dle textu oznámení bude voda upravena aerací. Zpracovatelský tým Oznámení navrhuje na vstupu do závlahy řešit ještě desinfekci prostřednictvím UV lampy. Upozorňujeme, že pokud budou moci přijít hráči pohybující se po hřišti do styku se závlahovou vodou, musí tato voda splňovat příslušné jakostní ukazatele, zejména obsah bakterií. Proto je nezbytné zajistit vhodným zařízením desinfekci vody např. uvedeným UV zařízením. Pro bližší informace o jakosti vody doporučujeme kontaktovat Státní zdravotní ústav. Oznámení uvádí, že analýzy závlahových vod budou prováděny pravidelně s měsíční periodicitou.

Do toku Blatovského potoka nebude z hlediska nároků na zdroje vody zasahováno. Rozsah nároků lze dle textu oznámení snížit řešením povrchové retenční nádrže čistých dešťových vod u areálu klubu. Toto řešení by z hlediska likvidace dešťových vod naplňovalo lépe požadavky vyhl. č. 26/1999 Sb. hl.m. Prahy, o obecných technických požadavcích na výstavbu v hlavním městě Praze (OTPP). Soulad s článkem 11 této vyhlášky je na posouzení příslušného stavebního úřadu. Detaily týkající se návrhu budovaných retencí vody stejně jako celého systému zavlažování budou součástí dalšího stupně projektové dokumentace. Možnost vybudování další vodní nádrže je uvedena v oznámení s tím, že by byla lokalizována nedaleko jamkoviště č. 3. Přechody přes Blatovský potok jsou navrženy prostřednictvím mostků. Nezbytné sítě (závlaha) budou součástí konstrukce mostků oproti původnímu návrhu shybky pod korytem. Upozorňujeme, že konstrukce mostků nesmí zasahovat do průtočného profilu vodního toku a musí být projednána s jeho správcem. Detailní řešení přechodů přes vodní tok oznámení neobsahuje.

Likvidace dešťových vod ze zázemí (klubovna a parkoviště) je navržena vsakem či akumulací v retenční nádrži, plochy parkoviště budou odvodněny přes odlučovač lehkých kapalin garantující obsah NEL do 0,2 mg/l. Dle oznámení záměr znamená jen nepatrný nárůst z hlediska objemu vznikajících srážkových vod souvisejících se stavebními objekty technického zázemí golfového areálu, to však platí pouze pro varianty 2/2a, v případě varianty 1 by došlo k rozšíření parkovacích ploch a s tím spojenou zvýšenou produkcí odváděných dešťových vod. Tuto skutečnost oznámení neuvádí, stejně jako rozsah a kapacitu rozšířeného parkoviště.

Záměr počítá s údržbou (pročištěním) koryta Blatovského potoka v součinnosti se správcem toku, případně kořenových čistíren. Detaily těchto úprav nejsou v oznámení obsaženy. Účel kořenové čistírny nám tedy není z oznámení dostatečně jasný.

Technická specifikace záměru uvádí, že bude zajištěno, aby nedošlo ke změně zásobování mokřadů vodou.

Z hlediska ochrany podzemních vod není zájmové území součástí ochranných pásem vodních zdrojů (zdroj: Hydroekologický informační systém VÚV T.G.M.) ani součástí CHOPAV, lokalita nenáleží do zranitelných oblastí ve smyslu ust. § 33 vodního zákona.

Realizaci záměru dojde ke zrychlení odtoku vod z území, neboť po vykácení lesních porostů a zatravnění dojde ke zvýšení povrchového odtoku plošně, popřípadě systémem

odvodňovacích příkopů. Voda vsáknutá do podloží hřiště bude odváděna drenážemi. Tímto se sníží retenční schopnost krajiny a ve spojení s hnojením jamkovišť, odpališť a drah vzniká riziko transportu dusíkatých hnojiv (případně pesticidů) do recipientu. V oznámení je uveden výpočet uvažovaného zvýšení celkového odtoku z území jako rozdíl srážkového úhrnu a evapotranspirace pro jednotlivé kultury, takto docíleným výsledkem nárůst specifického odtoku o 0,99 l/s/km². Změna kultury se dle odhadu na podkladě ČSN 75 6101 odhaduje na +5%. Důležitým faktorem však není pouze množství odtoku, ale rovněž jeho rychlost, tento vliv v oznámení není popsán. V oznámení je uveden pozitivní vliv na množství povrchového odtoku způsobený udržováním trvalé vlhkosti svrchní vrstvy, tento pozitivní vliv je však zavádějící, neboť v takto plochem reliéfu v lesním porostu k povrchovému odtoku téměř nedochází. Přínos je zřejmý pouze v případě zatravnění s/bez zavlažování. Se závěrem, že odlesněním lze očekávat rozkolísanost hladiny podzemní vody souhlasíme. S konstatováním, že bude obnovením a doplněním původního systému struh a povrchové drenáže stabilizován vodní režim zásadně nesouhlasíme.

K oznámení nebyla předložena žádná mapová příloha, která by měla vypovídací hodnotu, není tedy jasné do jaké míry budou záměrem dotčeny vodní toky. Opatření směřující k ochraně vod jsou často uvedeny formou doporučení zpracovatele. Takto uvedená opatření nepovažujeme za závazná. Vzhledem k výše uvedenému je potřebné problémové otázky dále analyzovat v procesu EIA.

V rámci souhrnného závěru vyjádření odboru musíme přes všechny shora uvedené připomínky konstatovat, že je při posuzování vlivů předloženého záměru z hlediska právní i věcné kontinuity přístupu dotčených správních úřadů nezbytné vzít v úvahu následující skutečnosti: Záměr je již od roku 1999 v souladu s ÚPn. Zanesení funkčních ploch SO₂ do územně plánovací dokumentace předcházelo posuzování vlivů na životní prostředí v celém rozsahu a kladné stanovisko podle zákona č. 244/1992 Sb. Uvedené kroky byly provedeny mj. se souhlasem dotčených orgánů státní správy. Dále oproti původnímu řešení (18-ti jamkové hřiště podle projektu Piláta) došlo k významné redukci záměru (stávající 9-ti jamkové hřiště) a zcela zásadnímu přepracování návrhu, který se podřizuje stopě původního provozovaného hřiště a v maximální možné míře zohledňuje zejména přírodní podmínky v území a aktuální poznatky o území.

Toto vyjádření je vydáváno dle § 154 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád.

Ing. arch. Jan **Winkler**
ředitel odboru

Magistrát hl. m. Prahy
odbor ochrany prostředí
Mariánské nám. 2
Praha 1